

Ақийда дарслари (220-дарс) Қуёшнинг мағрибдан чиқиши

19:00 / 19.03.2023 2629

Қуёшнинг ўзининг одатда ботадиган томонидан чиқиши ҳам қиёматдан олдин бўладиган катта аломатлардан биридир. Бу ҳақда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламдан кўплаб ҳадиси шарифлар ворид бўлган. Баъзиларини қисқача ўрганиб чиқамиз.

نَأْ: نَعْ هُلَلٌ يَضَرِّرُ ذِي بَأْ نَعْ
مَلَسَ وَهُلَلٌ لَصَيْبَنٌ
هُدَهُ بَهْدَتَنْيَأْ نُورَدَتَأْ: مَوَيْلَاقٌ
هُلُوسَرُهُلَلٌ: أُلَاقٌ ؟ سِمْشَلٌ
هُتَحٌ يُرْجَتٍ هُدَهُنْإِ لَاقٌ مَلْعَأْ
هُتَحٌ أُرْقَتْسُمٌ لِيَهْتَنَتٌ

لَازَتْ الْأَلْفَ هَدِيجَاسْ رَحَّاتَفِ شُرْغُلَا
يَعْفَتْرَا هَاهَلَلَاقُي يَتَحَكَّلَذَكْ
عَجْرَتَفِ تْئِجُثْيَحْ نَمِ يَعْجَرَا
مُثْ هَاهِعَلْطَمْ نَمَهَعَلَاطُجْبُصُتَفِ
يَلِإِيَهَتْنَتِ يَتَحَيْرَجَتْ
رَحَّاتَفِ شُرْغُلَا تْحَاتِ هَاهِرَقَتْسُمْ
يَتَحَكَّلَذَكْلَازَتْ الْأَلْ وَهَدِيجَاسْ
نَمِ يَعْجَرَا يَعْفَتْرَا هَاهَلَلَاقُي
جْبُصُتَفِ عَجْرَتَفِ تْئِجُثْيَحْ
الْأَلِ يَرْجَتْ مُثْ هَاهِعَلْطَمْ نَمَهَعَلَاطِ
آئِيَشِ هَاهِنَمَسِانِلِهِرَكْنَتْسَيِ
كَادِ هَاهِرَقَتْسُمِ يَلِإِيَهَتْنَتِ يَتَحَ
هَاهَلُلَاقُيَفِ شُرْغُلَا تْحَاتِ
نَمَهَعَلَاطِ يَجْبُصَأِ يَعْفَتْرَا
نَمَهَعَلَاطُجْبُصُتَفِ كَبْرَعَمِ

ىَلَصْهُلُلُوْسَرَلَاقَف . ٰهِبْرَعَم
ىَتَمَنْوُرَدَتَأْ: مَلَسَوْهِلَعُهُلَلَا
آسْفَنْعَفْنَي ٰلَنَيْحَكَاد ؟ مُكَاد
لُبَقْنَمْتَنَمَأْنُكَتْمَلَأَوْنَأَمِيْإِ
هَأَوْر . ٰرِيْخ ٰوْنَأَمِيْإِ يَفْتَبَسَكَوْهُ
يَذْمَرْتَلَأَوْنَأْخَيْشَلَا

Абу Зарр розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам бир куни:

«Бу қуёш қаёққа кетишини биласизларми?» дедилар.

«Аллоҳ ва Унинг Расули билувчи», дейишиди.

«Албатта, бу то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Кейин то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Сўнгра яна юради. Одамлар ундан ҳеч нарсани инкор қилмайдилар. У ўша Арш остидаги ўз қароргоҳига боради. Бас, унга: «Кўтарил, мағрибингдан чиқувчи бўл», дейилади. У мағрибидан чиқувчи бўлади», дедилар.

Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ўша қачон бўлади, биласизларми? Бу ҳеч бир жонга, олдин иймон келтирмаган ёки иймонида яхшилик касб қилмаган бўлса, иймони наф бермайдиган пайтда бўлади», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилганлар.

Ўша пайт айнан қиёмат жуда ҳам яқин қолган пайт бўлади. Шундай қилиб, қуёшнинг мағрибдан чиқиши қиёматнинг улкан аломатларидан бири бўлади.

هُلَّا يَضَرُ وَرْمَعْ نْبَهَلَّا ذَبَعْ نَعْ
لُوسَرْ نِمْ تْظِفَحَ لَاقْ أَمْهَنَعْ
مَلَسَوْهَيَلَعْ هَلَّا يَلَصَهَلَّا
هُتْعَمَسْ دَعَبُهَسْنَأَمَلْ أَثِيَدَحْ
عُولُطْ جَوْرُخْ تَأَيَلَّوَأَنِإِلُوقَيْ
جَوْرُخَوْ، أَهَبْرَعْ نِمْ سْمَشَلَا
أَمْهَيَأَوْ، يَحْضَسْ آنَلَا يَلَعَهَادَلَا
أَهَتَبَحْ أَصَلَبَقْ تَنَأَكْ آمَ
هَأَورْ بَأْبِيَرَقْ أَهَرْثِإِيَلَعَ يَرْخُهَلَّافَ
ذَبَعَ لَاقْ دَازَوْ دُواَدَ وُبَأَوْ مَلْسُمْ
بُتْكُلَا أَرْقَيَنَأَكَوْهَلَّا
عُولُطْ جَوْرُخْ أَمَهَلَّوَأَنْظَأَوْهَلَّزَنْمَلَا
أَهَبْرَعْ نِمْ سْمَشَلَا.

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан бир ҳадис ёд олиб, ҳеч ёдимдан чиқармадим. Ул зотнинг шундай деганларини эшигтганман:

«Аломатларнинг биринчи чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқиши ва одамларга добба жониворнинг чошгоҳ пайтида чиқишидир. Қайси бири олдин чиқса, кейингиси дарров шеригининг орқасидан чиқади».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилганлар. Абу Довуд:

«Нозил қилинган китобларни ўқиб юрадиган Абдуллоҳ: «Менимча, иккисидан олдин чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқишидир», деди»ни зиёда қилган.

Демак, қиёматнинг икки катта аломатидан бири – қуёшнинг мағрибидан чиқиши олдин бўлади ва иккинчиси – доббанинг чиқиши ундан кейин бўлади.

Бу ҳақиқатга жазм ила эътиқод қилмоқ керак.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 22 июлдаги 03-07/5979-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.